

УДК 636.4.082

Михалко О.Г., аспірант 1-го року навч. біолого-технологічного факультету

Повод М.Г. д.с.-г.н., професор

Сумський національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІСТЬ МАТОЧНОГО ПОГОЛІВ'Я СВИНЕЙ ЗА УТРИМАННЯ В РІЗНИХ ІНДИВІДУАЛЬНИХ СТАНКАХ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Анотація. В статті вивчалися продуктивні якості свиноматок та інтенсивність росту підсисних поросят в станках для опоросу з різними конструктивними особливостями. Встановлено, що конструктивні особливості станків для опоросу і лактації свиноматок не вплинули на кількість та масу поросят при народженні й індивідуальну масу поросят при відлученні, але спричинили тенденцію до покращення збереженості поросят до відлучення, та за її рахунок, підвищення маси гнізда при відлученні.

Ключові слова. Свиноматка, поросля, станок для опоросу, багатоплідність, маса гнізда поросят, збереженість, приріст.

Постановка проблеми. Висока імовірність суттєвого впливу різних конструктивних рішень станкового обладнання для індивідуального утримання маточного поголів'я на збереженість поросят, незважаючи на створення максимально комфортних умов для економічно ефективного відтворення стада, вимагає приділити додаткову увагу його дослідженню.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. На думку вчених, що досліджували залежність відтворювальних якостей свиноматок від умов утримання, правильно підібране станкове обладнання дозволяє підвищити рівень збереженості приплоду за рахунок забезпечення поросят від задавлювання, регульованого локального обігріву і створення належного мікроклімату у зоні розміщення. В той же час, мікроклімат, вирівняний упродовж року в межах оптимальних норм, виявляє досить високий вплив на забезпечення високої продуктивності і збереженості тварин. Тим не

менше, вплив сезонних умов довкілля включає більш широкий спектр факторів ніж такі параметри мікроклімату приміщень як температура, вологість, загазованість, швидкість руху повітряних мас, бактеріальна забрудненість. [1,2,3,4]

Метою і завданням дослідження було визначити залежність відтворювальних якостей свиноматок від утримання в різних індивідуальних станках в умовах промислового виробництва.

Матеріал і методика досліджень. Для вивчення впливу різних технологічних вирішень окремих станків для індивідуального утримання з урахуванням впливу сезонності року на відтворювальні якості свиноматок генотипу Galaxy 900 французької компанії «Франс-Гібрид» в умовах високотехнологічного промислового свинарського племрепродуктора ТОВ «Деміс-Агро» Дніпропетровського району Дніпропетровської області проводили дослідження шляхом аналізу результатів опоросів впродовж 2013 року. Для проведення дослідження використовувались дані продуктивності лактуючих свиноматок у двох маточниках підприємства, що мали відмінності в конструкціях станків для опоросу з різними параметрами, а решта умов утримання були ідентичними. За віком, живою масою, вгодованістю тварини в групах були аналогічними. Умови утримання і годівлі свиноматок під час холостого та поросного періоду були однаковими.

Оцінка сезонної продуктивності свиноматок здійснювалась з врахуванням наступного часового розподілу: зима - 01.12-28.02; весна - 01.03-31.05; літо - 01.06 -13.09; осінь - 14.09-30.11. Тварини I (контрольної групи) утримувалась в приміщенні, де використовувались станки з повністю-щільною підлогою на бетонній ванні Terra Exim-Agroіmpex польського виробництва. Загальні габарити: довжина – 2,4 м; ширина – 1,8 м; висота – 0,5 м, площа 4,32м². Фіксуєчий бокс розміщується по центру станка в якому відсутні відкидні обмежувальні дуги для зменшення швидкості лягання свиноматки. Тварини II (дослідної групи) були розміщені в станках La-ТЕК фірми «I-ТЕК Україна» з пластиковим баком для рідких фракцій. Станок має розміри 1,8 на 2,4 м з

опоросною кліткою для матки 0,7×2,05 м. При аналізі продуктивності свиноматок було враховано такі характеристики: кількість народжених поросят, кількість відлучених поросят, багатоплідність, збереженість поросят.

Результати досліджень та їх обговорення. За результатами проведених досліджень (табл.1) встановлено певні відмінності у показниках відтворення у свиноматок.

Таблиця 1

Відтворювальні якості свиноматок залежно від конструктивних особливостей станка для опоросу

Період Групи	Зима		Весна		Літо		Осінь	
	I	II	I	II	I	II	I	II
Загальна кількість поросят при народженні, гол.	13,30± 0,36	13,30± 0,34	13,40±0,36	13,60±0,28	12,80±0,29	13,00±0,31	12,60±0,35	12,80±0,36
Частка мертвонароджених поросят, %	4,7± 0,71	4,0 ±0,59	4,4 ±0,68	2,9 ±0,74	4,1 ±0,65	3,2 ±0,79	4,6 ±0,76	3,1 ±0,74
Багатоплідність, голів	12,7±0,31	13,1±0,34	12,8±0,26	13,2±0,13	12,3±0,46	12,6±0,40	12,0±0,29	12,4±0,20
Маса гнізда поросят при народженні, кг	18,0±0,79	18,4±0,71	17,8 ±0,69	18,0 ±0,74	17,7 ±0,67	17,9± 0,77	16,5 ±0,68	16,5 ±0,72
Великоплідність, кг	1,42±0,04	1,41±0,02	1,39± 0,02	1,36 ±0,03	1,44±0,02	1,42±0,03	1,37± 0,02	1,33± 0,03
Збереженість, %	90,12±1,34	91,76±0,86	91,45±0,97	92,77±0,92	91,06±0,68	92,52±0,90	90,97±1,77	91,75±0,91
Кількість поросят при відлученні, гол	11,4±0,15	12,0±0,25*	11,7±0,22	12,3±0,17*	11,2±0,42	11,7±0,41	11,0±0,26	11,4±0,20
Маса 1 гололви при відлученні, кг	8,09±0,12	7,96±0,23	7,75±0,10	7,89±0,23	7,27±0,18	7,63±0,12	7,79±0,08	7,93±0,09
Маса гнізна, кг	92,6±1,04	95,6±3,98	91,0±2,18	96,8±3,00	81,4±2,47	88,9±2,35*	85,4±2,17	90,3±1,97

З даної таблиці видно відсутність суттєвої розбіжності за показниками потенційної багатоплідності свиноматок (загальна кількість поросят при народженні). Водночас в усі пори року спостерігається тенденція більшої на 0,7-1,5 голови кількості мертвонароджених поросят в станках без обмежувальних дуг, де утримувались свиноматки контрольної групи. Також простежувалась

тенденція до вищої на 0,3-0,6 голови багатоплідності у свиноматок дослідної групи які утримувались під час опоросу в станках обмежувальними дугами та регульованою довжиною фіксуєчого пристрою. Великоплідність у них мала тенденцію до незначного зменшення в порівнянні з аналогічним показником у їх аналогів контрольної групи. Тоді як маса гнізда поросят при народженні виявилась у свиноматок обох груп майже рівною. Конструктивні особливості станка для опоросу і лактації свиноматок спричинили тенденцію до кращої на 0,64 – 1,55% збереженості поросят до відлучення, що в свою чергу спричинило вірогідно ($p < 0,05$) вищу на 0,4-0,5 голів їх кількість в гнізді на час відлучення в зимово-весняний період, та таку ж тенденцію в літньо-осінній. Водночас за індивідуальною масою поросят при відлученні чіткої тенденції між групами впродовж року не спостерігалось. Впродовж всіх п'ять років у свиноматок дослідної групи за рахунок кращої збереженості поросят в станках з обмежувальними дугами та регульованою довжиною боксу для свиноматки для свиноматки виявилась вищою на 3,0 – 7,5 кг маса гнізда поросят при відлученні. Влітку ця різниця була вірогідно ($p < 0,05$) на 7,5 кг вищою у свиноматок дослідної групи. За результатами аналізу річної динаміки відтворювальних якостей свиноматок які утримувались в станках різної конструкції встановлено, що, як за умов утримання в станках Terra Exim-Agroimrex, так і «La-TEK», багатоплідність свиноматок була вищою в зимово – весняний період порівняно з літньо-осіннім. В порівнянні з весняною порою року багатоплідність свиноматок знизилась восени на 0,8 голови в станках обох конструкцій. Водночас кількість поросят при відлученні в станках різної конструкції впродовж року змінювалась по різному. Так в станках де утримувались свиноматки контрольної групи восени кількість поросят при відлученні зменшилась на 0,7 голів ($p < 0,01$), тоді як в станках де утримувались їх аналоги дослідної групи таке зменшення склало 0,9 голів ($p < 0,001$) порівняно з весняною порою року. Тобто, кількість відлучених поросят залежала в більшій мірі від пори року порівняно з конструктивними особливостями станка. При аналізі збереженості поросят простежувалась тенденція до її покращення в

весняно літній період та погіршення в осінньо-зимовий період в станках обох конструкцій. При цьому найгіршою збереженість поросят виявилась в контрольних станках взимку. Вона погіршилась в порівнянні з іншими порами року в станках без обмежувальних дуг та з нерегульованою довжиною ярма для опоросу на 0,85 -1,33%, тоді як в станках фірми «І-ТЕК» це зниження склало 0,8 -1,02% порівняно з іншими порами року. Тобто збереженість поросят до відлучення залежала як від пори року так і від конструктивних особливостей станка для опоросу.

Висновки. Конструктивні особливості станків для опоросу і лактації свиноматок не вплинули на кількість та масу поросят при народженні та індивідуальну масу поросят при відлученні, але спричинили тенденцію до покращення збереженості поросят до відлучення та за її рахунок підвищення маси гнізда при відлученні. Кількість відлучених поросят залежала в більшій мірі від пори року порівняно з конструктивними особливостями станка, збереженість поросят до відлучення, маса однієї голови при відлученні та маса гнізда поросят при відлученні залежала, як від пори року, так і від конструктивних особливостей станка для опоросу і лактації свиноматки.

Список використаних джерел

1. Волощук В. М., Іванов В. О., Розробка та застосування станкового обладнання для вирощування поросят за умов промислової технології// Тваринництво України. 2018. №4 (74) С. 18-23
2. Герасимчук, В. М. Оцінка і вдосконалення систем вентиляції свинарників різного призначення [Текст] : автореф. Табл. ... табл.. С.-г. наук : 06.02.04 / Герасимчук Віктор Миколайович ; Нац. Табл.. аграр. Наук України, Ін-т свинарства і агропром. Вир-ва. – Полтава, 2018. – 21 с. : рис., табл..
3. Костенко С. В. Научное обоснование двухфазной технологии выращивания свиней: дис. канд. с.-х. наук: 06.02.04 / Кубанский ГАУ. Краснодар, 2004. 140 с.
4. Квасницький А.В. Искусственное осеменение свиней / А.В. Квасницький. – К.: Урожай, 1983. – С. 96–100.